

ДЖЕК ЛОНДОН СИНЪТ НА ВЪЛКА

Превод от английски: Сидер Флорин, 1963

chitanka.info

Мъжът рядко цени както трябва жената, поне докато не се е лишил от нея. Той не си дава сметка за недоловимата топлота, излъчвана от женския пол, докато е обкръжен от нея; обаче отнемат ли му я, започва да усеща все по-голяма празнота в съществуването си и да изпитва някакъв смътен глад за нещо тъй неопределено, че не може да каже какво е то. Ако другарите му нямат повече опит от самия него, те поклащат със съмнение глави и му дават силно очистително. Но гладът не минава, а се засилва; той загубва интерес към всекидневието си и става мрачен, а един ден, когато тази празнота е вече непоносима, изведнъж настъпва миг на прозрение.

Когато се случи такова нещо на Юкон, мъжът обикновено слага храна в лодката, ако това става през лятото, запряга кучетата си, или ако е през зимата, поема на Юг. След няколко месеца, стига да надделее верността му към Севера, той се завръща с жена, която трябва да сподели с него тази вярна любов, а наред с нея и лишенията. Това е само още едно доказателство за вродения egoизъм на мъжа. То ни довежда и до премеждието, преживяно от Скръф Макензи в отдавнашните дни, преди вълната от чечако да нахлуе и да раздели целия край на златотърсачески участъци, когато Клондайк бе известен само като чудесно място за лов на съомга.

Личеше си, че Скръф Макензи е роден пионер и води живота на пионер. Лицето му носеше печата на двадесет и петте години неспирна борба с природата и най-суртовите й прояви — особено на последните две, най-сuroви и най-трудни години, които бе прекарал в търсене на злато, скрито в сянката на Полярния кръг. Когато го завладя този мъчителен копнеж, Скръф не се изненада, защото бе практичен човек, а беше виждал и други мъже да страдат от същата болка. Но той с нищо не показа неразположението си, а само заработи по-настървено. Цяло лято воюва с комарите и промива богатите със

злато пясъчни наноси на реката Стюърт, за да може да се запаси с храна за двама души. След това направи сал от трупи, слезе с него по Юкон до Четиридесета миля и си построи една от най-удобните хижи, с които би могло да се похвали селището. Наистина тя имаше такъв уютен вид, че много златотърсачи пожелаха да му станат другари и да заживеят там с него. Но той разби надеждите им с груби приказки, които се отличаваха със силата и краткостта си, и купи двоен запас храна от търговския пункт.

Както вече отбелаяхме, Скръф Макензи беше практичен човек. Поискаше ли нещо, обикновено постигаше целта си, и то без да полага повече от необходимите за това усилия. При все че беше научен на тежък труд и лишения, съвсем не го привличаше мисълта да пропътува шестстотин мили по леда, след това две хиляди мили по океана и още хиляда мили до местата, където бе живял преди, и то само за да си намери жена. Жivotът е твърде кратък. Затова впрегна кучетата си, стегна с ремъци чудноват товар върху шейната и потегли на път през вододела, от западните склонове на който събира водите си река Танана.

Скръф бе издръжлив на ходене, а кучетата му можеха да работят повече и да пътуват по-бързо и с по-малко храна от всеки друг впряг на Юкон. След три седмици той влезе в ловния стан на племето стиси от горното течение на Танана. Индианците се изумиха от безстрашието му, защото им беше излязло име и се знаеше, че са убивали бели хора заради нищо и никаква остра брадва, или счупена пушка. Но той се появи сред тях съвсем самичък и в държанието му очарователно се смесваха смирение, непринуденост, хладнокръвие и дързост. Човек трябваше да бъде много ловък и да познава дълбоко психологията на примитивните хора, за да може успешно да борави с толкова разнообразно оръжие, но Скръф бе голям майстор в това изкуство и знаеше кога да предразположи, и кога да заплаши като разгневен гръмовержец.

Първо той изрази почитта си към вожда Тлинг Тинех и му поднесе няколко фунта черен чай и тютюн, с което спечели най-сърдечното му разположение. Сетне се позавъртя край мъжете и девойките,

а вечерта им даде потлач¹.

Снегът бе утъпкан в

овал — стотина фута на дължина и двадесет и петйна на ширина. В средата накладоха продълговат огън, а от двете му страни настлаха елхови клони. Шатрите се опразниха и стотина души от племето подеха народните си песни в чест на своя гост.

През последните две години Скръф Макензи беше научил няколкото стотин думи, от които се състоеше техният език, овладял беше и гърлените им звуци, заплетените изрази и изречения, почтителните им обръщения и частици. И той им държа реч по техния

начин, като се помъчи да задоволи вродената им обич към поетичното с изблици на грубовато красноречие, и подходящи метафори. След като Тлинг Тинех и шаманът му отговориха със същото, той раздаде дребни подаръци на мъжете, запя заедно с тях и се оказа познавач на хазартната им игра с петдесет и две клечки.

А те пушеха неговия тютюн и бяха доволни. Ала сред по-младите мъже се долавяше предизвикателство, стремеж да се покажат, причината за което лесно можеше да се разбере от грубите подмятания на беззъбите баби и кискането на девойките. Те бяха познавали малко бели мъже, „Синове на Вълка“, но тези малцина им бяха дали няколко чудновати урока.

Въпреки привидното си безгрижие, Скръф Макензи също не пропусна да отбележи тези прояви. И наистина, когато се зави с кожените си одеяла, той обмисли още веднъж цялата работа, обмисли я сериозно и изпуши много лули тютюн, докато състави план за действие. Само една девойка му беше хванала окото, не друга, а Заринска, дъщерята на вожда. Чертите на лицето, фигурата, целият и външен вид отговаряха най-много на представите на белия мъж за красота — тя беше почти изключение сред съплеменничките си. Той, ще я завладее, ще я направи своя, жена и ще я нарече . . . а, ще я нарече Гертруда! След като реши това, Скръф се обърна на една страна и заспа, истински син на всепобедната си раса.

Това беше бавна работа, напрегната игра, но

’ Потлач — гощавка с раздаване на дарове у североамериканските индианци. Б. пр.

к Скръф Макензи я водеше хитро, с равнодушие, което озадачаваше индианците. Той положи големи усилия да направи впечатление на мъжете с безпогрешната си стрелба и изключителните си качества на ловец и целият стан заехтя от въздоржени викове, когато удари елен от шестстотин ярда разстояние. Една вечер посети вожда Тлинг Тинех в шатрата му от еленови кожи, разправя големи работи, и щедро го черпи с тютюн. Не пропусна да окаже същата чест и на шамана, защото си даваше сметка за влиянието на магьосника върху племето и държеше да го спечели за съюзник. Но този достоен мъж се

държа високомерно, и отказа да се умилостиви и бе със сигурност отбелязан като сигурен бъдещ враг.,

Макар,? и да не му се отдаваше случай да поприказва със Заринска, Макензи току я поглеждаше скришом и с това ѝ даваше да разбере какви са намеренията му. Тя много добре схващаше това, но кокетничеше и се заобикаляше с кръг жени, колчем наоколо нямаше мъже и Скръф би могъл да ѝ заговори. Но Скръф не бързаше; освен това беше сигурен, че тя не може да не мисли за него, а няколко дена такова мислене само щеше да засили позициите му.

Най-после, една вечер, когато реши, че моментът е назрял, той внезапно напусна опушното жилище на вожда, и забърза към съседната шатра. Както обикновено Заринска седеше заобиколена от жени и девойки, всички заети с шиене на мокасини и обшиване на дрехи с мъниста. Те го посрещнаха със смях и от всички страни се посипаха закачки, в които името на Заринска се свързваше с неговото. Но една след друга те се видяха безцеремонно изхвърлени вън на снега и побързаха да разпространят новината из целия стан.

Каузата му бе добре защитена, на нейния език, понеже тя не знаеше неговия, и след два часа той стана да си върви.

— И тъй, Заринска ще дойде в шатрата, на белия мъж? Добре! Сега отивам да говоря с баща ти, защото той може и да не е съгласен. И ще му дам много дарове; но не бива да ми иска прекалено много. Ами ако каже „не“? Добре! Заринска пак ще дойде в шатрата на белия мъж.

Той вече беше вдигнал кожата, която служеше

за врата, и бе понечил да излезе, когато тих възглас го накара да се върне при девойката. Тя коленичи на постилката от меча кожа с лице, светнало като на истинска Ева, и свенливо разкопча тежкия му колан. Скръф я гледаше озадачено, с подозрение, наострил уши за най-лекия шум, долитащ отвън, но следващото ѝ движение разсея съмненията му и той се усмихна от удоволствие. Заринска извади от нейната торба с ръкоделия кания от еленова кожа, извезана с фантастични шарки от пъстри мъниста, а Тя измъкна големия му ловджийски нож, загледа със страхопочитание добре наточеното острие, обзета от изкушение да го опита с палеца си, и го сложи в новата кания. След това надяна канията на колана, и я избута на мястото ѝ, точно над хълбока.

Това беше съвсем като в стари времена: дама и нейният рицар. Макензи я вдигна на крака и бръсна червените ѝ устни с мустасите си — непознатата за нея милувка на Вълка. Това бе среща на каменния век с века на стоманата.

Навред из стана се долавяше някаква възбуда, .когато Скръф Макензи с обемист вързоп под мишница вдигна кожата пред входа на шатрата на Тлинг Тинех. Дечурлига тичаха наоколо и влачеха суhi дърва на определеното за потлач място, дърдоренето,на жените ставаше все по-високо, младежите с мрачен вид се съвещаваха на купчинки, а от шатрата на шамана се носеха зловещите звуци на някакво

заклинание.

Вождът беше сам с гуреливата си жена, но Макензи разбра от пръв поглед, че новината е вече оstarяла. Затова той веднага заговори за това, което го бе довело, като премести общитата с мъниста кания на най-видно място отпред, за да подчертвае,

че годежът е станал.

— О, Тлинг Тинех, могъщ вожд на стивснте и господар на страната Танана, повелител на съомгата, на мечката и елена! Белият човек е дошъл при тебе с велика цел. Много луни е била празна шатрата му и той е самотен. Сърцето му се е топило в мълчание и е жадувало за жена, която да седи до него в шатрата му, да го посреща от лов със запален огън и вкусна храна. Той е чувал странни неща: топуркане на бебешки мокасини и звук на детски гласчета. А една нощ му се яви видение и той

позна Гарвана, твоя баща, великия Гарван, бащата на всички стикси. И Гарвана заговори на самотния бял мъж и каза: „Вържи мокасините на краката си, сложи си снегоходките и стегни на шейната си храна за много нощувки и хубави дарове за вожда Тлинг Тинех. Защото трябва да се обърнеш с лице натам, където пролетното слънце потъва в земята, и да отидеш в ловищата на тоя велик вожд. Там ще поднесеш големи дарове и Тлинг Тинех, който е мой син, ще ти стане като баща. В неговата шатра има девойка, в която съм вдъхнал дъха на живота за теб. Тази девойка ще вземеш ти за жена.“ Така, о, вожде, ми каза великият Гарван, така слагам даровете си в твоите крака, така съм дошъл да взема твоята дъщеря!

Старецът загърна Кожената си наметка с грубо, царствено движение, обаче се забави с отговора, а в това време в шатрата се промъкна един хлапак, съобщи му с две-три думи, че трябало да се яви в племенния съвет, и изчезна.

— О, бели човече, когото сме нарекли Убиеца на елени, известен също като Вълка и Сина на Вълка! Ние знаем, че си рожба на велико племе; ние сме горди да си гост на нашия лотлач; но царската съомга не се събира с дребната риба, нито пък гарванът с вълка.

— Не е така! възклика Макензи. — Аз съм срещал дъщери на Гарвана в становете на Вълка:

жената на МорТИМЪР, жената на Треджидго, жената на Барнаби, която дойде преди два ледохода, а съм чувал и за други жени, макар и да не съм ги виждал с очите си.

— Ти казваш самата истина, но това ще бъде лошо съчетание, като съчетание на вода с пясък, като съчетание на снежинка със слънцето. Ами не си ли срещал някой си Мейсън и неговата жена? Не? Той дойде преди десет ледохода, първият от всички Вълци. А с него имаше един снажен мъж, прав като върбова издънка и висок, як като мечката гризли, със сърце като пълната луна лете; — неговото...

— прекъсна го Макензи, познал тази знаменитост на Севера. — Мейлмют Кид!

— Същият, як мъж. Не си ли виждал жената? Тя беше родна сестра на Зариника.

— Не, вожде, но съм чувал за нея. Мейсън...

далече, далече на север един бор, натежал от годините си, се сгромолясал и му взел живота. Но любовта му била голяма и той имал много злато. Със златото и със сина си жената пропътувала безброй нощувки натам, където и през зимата грее пладнешко слънце, и още живее там; там няма хапещ студ, няма сняг, няма полунощно слънце през лятото, няма пладнешки мрак през зимата, Втори пратеник прекъсна разговора им и съобщи, д че вождът трябва да отиде на съвет. Когато го изхвърли на снега, Макензи забеляза сенки да се поклащат край огъня на съвета, чу ритмичното пеене на ниски мъжки гласове и разбра, че шаманът разпалва гнева на племето. Времето не чакаше. Той

се обърна към вожда:

— Разбери! Аз искам детето ти. Още сега. Виж:

ето ти тютюн, чай, много чаши захар, топли одеяла, носни кърпи, и здрави, и големи, а ето ти и истинска пушка с много куршуми и много барут.

— Не — отговори старецът въпреки съблазната на голямото богатство, наредено пред него. — Моето племе вече се е събрало. Те не искат тая женитба.

— Но ти си вождът!

— Да, но младежите ми се гневят, защото Вълците вземат девойките им и те не могат да се оженят.

— Слушай, о, Тлитаг Тинех! Преди нощта да премине в ден. Вълка ще подкара кучетата си към Източните планини и ще отиде в страната на Юкон. И Зариника ще проправя пътищата за кучетата му.

— И преди да се преполови нощта, моите младежи ще хвърлят на кучетата месата на Вълка, а костите му ще лежат пръснати в снега, докато не ги оголи пролетта.

Това беше заплаха и насрещна заплаха. Бронзовото лице на Макензи, се изчерви и потъмня. Той повиши глас. Старата жена на вожда, която досега бе седяла като безстрастен зрител, се опита да се промъкне край него до входа. Песента на мъжете внезапно секна, а когато той грубо захвърли старицата на направеното й от кожи легло, чу се гълъчка на много гласове.

— Пак те моля... Чуй ме, о, Тлинг Тинех! Вълка умира със здраво склучени челюсти, а заедно с него ще се простят с живота десет от най-здравите ти мъже, мъже, от които имаш нужда, защото ловът едва започва, а само след няколко луни идва и риболовът. А какво ще спечелиш, ако умра? Аз зная обичаите на племето ти; твоят дял от богатствата ми ще бъде много малък. Дай ми детето си и всичко ще бъде твое. Да ти кажа още и това, че братята ми ще дойдат, а те са много и търбусите им са ненаситни. И дъщерите на Гарвана ще раждат деца в шатрите на Вълка. Мой то племе е по-велико от твойто. Такава е съдбата. Дай ми детето си и цялото това богатство е твое.

Снегът заскърца под мокасините вън. Макензи вдигна спусъка на пушката си и разкопча кобурите на двата револвера на колана си.

— Дай ми я, о, вожде!

— Но племето ми пак ще каже „не“.

— Дай ми я и богатството е твое. А след това аз ще разбера с племето ти.

— Да бъде, както иска Вълка. Аз ще взема даровете му, но исках да го Предупредя.

Макензи му даде донесените дарове, като се погрижи да постави предпазителя на пушката, и прибави към уговореното шарена копринена кърпа. В шатрата влезе шаманът с пет-шест млади воини, но той дръзко ги разблъска и излезе.

— Стягай се! — кратко рече той на Заринска вместо поздрав на минаване край шатрата й:и побърза да впрегне кучетата си.

След няколко минути той пристигна при огъня на съвета, повел своя впряг; Заринска вървеше до него. Макензи зае мястото си в горния край на продълговатата утъпкана площ, до вожда. Отляво, една крачка зад себе си, той сложи Заринска — мястото, което й сепадаше по право. Освен това можеше да очаква разни неприятни изненади и трябващо някой да го пази откъм гърба.

Мъжете се бяха привели от двете страни на огъня, а гласовете им се издигаха в народен напев от забравени времена. Изпъстрен със странни, пресекливи иззвикки и натрапчиви повторения, този напев не беше красив. Можеше да се нарече „страшен“, макар и да не бе съвсем точно. В долния край, под надзора на шамана, танцуваха десетина жени. Той суроно кореше тези, които не се забравяха все

цяло в унеса на обреда. Наполовина закрити от тежките си, разчорлени и падащи до кръста гарванови коси, те бавно се поклащаха насам-натам и кършеха снаги в непрекъснато променящия се ритъм.

Това бе странна гледка — анахронизъм. На юг изтичаха сетните няколко години от последното десетилетие на деветнадесетия век; тук процефтияше първобитният човек, сянка, останала от предисторическия пещерен жител, забравена отломка от древния свят. Жълто-кафявите кучета седяха между своите облечени с кожи господари или се биеха за място край отъня и светлината на пламъците се отразяваше в червените им очи и по слюнчесалите зъби. Гората, загърнала се с призрачен саван, спеше и не искаше нищо да знае. Бялото мълчание, за миг пропъдено до заграждащите стана дървета, сякаш непрекъснато се стремеше да завладее всичко отново;

звездите буйно танцуваха, както винаги правят по време на Великия студ, а Полярните духове раздипляха разкошните си наметала по целия небосклон.

Скръф Макензи смътно си даваше сметка за дивото величие на тази гледка, а очите му обикаляха двете редици облечени с кожи хора и търсеха липсващи лица. Те се спряха за миг върху новороденото дете, което сучеше от голата гръд на майка си. Беше четиридесет градуса под нулата. Той си помисли за нежните жени на своята раса и мрачно се усмихна. Беше роден от една такава нежна жена с наследени царствени качества — качества, които даваха на него и Подобните му власт над сушата и морето, над животните и народите по всички краища на света. Самичък срещу сто души, обкръжен от полярната зима, далече от своите, той чувствуващ да се надига у него наследеният подтик, желанието да завладява, неудържимата любов към опасности, трепетът на борбата, волята да победи

или да умре.

Пеенето и танците секнаха и шаманът разпалено заговори с грубо красноречие. Той хитро използуваше тяхната безпределна и заплетена митология, за да повлияе върху лековерието на племето си. Доводите му бяха много силни. На творческите начала, въплътени във Враната и Гарвана, той противопостави Макензи, като го заклейми с името Вълк, въплъщение на нападателното и унищожителното начало. Двубоят на тези сили не е само духовен, бият се и хората, всеки за своя totем. Те са деца на Джелчс, Гарвана, носителя на Прометеевия огън; Макензи е рожба на Вълка или, с други думи, на дявола. Да прекратят тази вечна война, да започнат да женят своите дъщери за заклетите свой врагове, за тях е предателство и върховно светотатство. Няма достатъчно резки думи, няма достатъчно гадни изрази, с които да се заклейми Макензи като подъл натрапник и пратеник на сатаната. Дълбоко от гърдите на слушателите му се изтръгна сподавен дивашки рев, когато той буйно завърши:

— Да, братя мои, Джелчс е всемогъщ! Не ни ли донесе той родения в небето огън, та да можем да се сгреем? Не изкара ли той слънцето, месеца и звездите от техните леговища, та да можем да виждаме? Не ни ли научи как да се борим с духовете на глада и студа? Но сега Джелчс се е разгневил на децата си, та от тях е останала само една шепа, а той не иска да им помага. Защото те са го забравили и вършат лоши неща, и са тръгнали до лоши пътища, и приемат неговите врагове да седят край огъня в шатрите им. И Гарвана е наскърбен от нечестивостта на своите деца; но когато те се вдигнат и докажат, че са

се върнали при него, Джелчс ще излезе от мрака, за да им помогне. О, братя! Носителят на огъня е посветил своя шаман във волята си и вие ще я чуете. Нека младежите отведат девойките в шатрите си; нека хванат Вълка за гърлото;

нека бъдат безсмъртни в своята вражда! .Тогава жените им ще раждат деца, те ще се умножат и ще станат могъщ народ! А Гарвана ще доведе великите племена на техните отци и на отците на техните отци от Север и те ще громят Вълците, докато заприличат на пепелища от миналогодишни огньове, а самите те отново ще владеят цялата страна! Така ми каза Джелчс, Гарвана!

Това предвещание за идването на месия изтръгна от стиксите дрезгав вой и те наскачаха на крака. Макензи измъкна палците си от ръкавиците и зачака. Всички се развикаха да излезе Лисицата и не мълкнаха, докато един от младежите не пристъпи напред и не заговори:

— Братя! Шаманът говори мъдро. Вълците вземат нашите жени и мъжете ни нямат деца. Ние сме

останали само една шепа. Вълците вземат от нас топлите кожи и ни дават срещу тях зли духове, които живеят в бутилки, и дрехи не от боброви и рисови кожи, а направени от трева. И те не топлят и нашите мъже умират от Непознати болести. Аз, Лисицата, не съм си взел жена; а защо? Два пъти девойките, които съм харесвал, отиват в становете на Вълка. Ето, и сега съм съbral боброви И еленови кожи, за да спечеля благоволение в очите на Тлинг Тинех, та да мога да се оженя за Заринска, неговата дъщеря. И ето че тя е вързала снегоходките си, готова да проправя пъртина за кучетата на Вълка. А аз не говоря само за себе си. Каквото съм правил аз, правил го е и Мечката. Той също на драго сърце би станал баща на нейните деца и много кожи е изсушил досега. Аз говоря заради всички младежи, които си нямат жени. Вълците саечно гладни. Те винаги заграбват най-хубавите .късове месо от плячката. За Гарваните остават огризките.

— Ето я Гугкла! — извика той и грубо посочи една от жените, която беше саката. — Краката й са криви като ребрата на брезово кану. Тя не може да събира дърва, нито да гони дивеча на ловците. Избрали ли са я Вълците?

— Ай! Ай! — завикаха съплеменниците му.

— Ето я Мойри, на която Злият дух е разкривил очите. ДОри и кърмачетата се плашат, когато я погледнат, а казват, че и мечката гризли се маха от пътя ѝ. Избрали ли са нея?

Отново екна ожесточеният вик на одобрение.

— Ей там седи Писчет. Тя не чува думите ми. Никога не е чувала нито своя брътвеж, нито гласа на мъжа си, нито чуруликането на детето си. Тя живее в Бялото мълчание. Поглеждали ли са я някога Вълците? Не! За тях са най-хубавите късове от плячката, за нас огризките. Братя, няма вече да е т ага! Вълците няма вече да обикалят нашите огньове. Дошло е времето!

Огромни огнени езици на Северното сияние, пурпурни, зелени и жълти, пламнаха над главите им и заляха небето от единния край до другия. Лисицата отметна глава, вдигна ръце и патетично завърши:

— Вижте! Духовете на нашите бащи са се надигнали и велики дела ще се извършат тая нощ! Лисицата се дръпна и друг младеж малко нерешително излезе напред, подбутван от другарите си. Той беше цяла глава по-висок от тях, широките му гърди бяха разголени напук на студа. Той неуверено запристъпва от крак на крак. Не можеше да проговори и беше смутен. Лицето му беше страшно наглед, разкъсано някога наполовина от страхотен удар. Най-после той се тупна с юмрук в гърдите и те избумтяха като тъпан, а гласът му затънна като шум на вълни в някоя пещера край брега на океана.

— Аз съм Мечката, Сребърното острие и син на Сребърното острие! Още когато гласът ми беше като момиче, аз убивах рисове и елени; когато стана дрезгав като вика на хванал се в капан росомаха, аз се прехвърлих през Южните планини и убих трима от племето на Бялата река; когато стана като рева на инук, аз срещнах мечка гризли и не й дадох път.

Той позамълча и многозначително прокара ръка по страшните си белези.

— Аз не съм като Лисицата. Езикът ми е замръзнал като реката. Не умея да разправям големи работи. Нямам много думи. Лисицата казва, че велики дела ще се извършат тая нощ. Добре! Думите се леят от езика му като пролетни води, но той се пази от дела. Тая нощ аз ще водя бой с Вълка. Аз ще го убия и ЗаринИка ще седи край моя огън. Това казва Мечката.

Макар край него и да се развилня същински ад, Скръф Макензи не трепна. Понеже съзнаваше колко безполезна е пушката от близко разстояние, той бутна двата кобура с готовите за действие пистолети напред и съмъкна ръкавиците си така, че краищата им едва закриваха ръцете му. Знаеше, че няма на какво да се надява, ако бъде нападнат от всички вкупом, но верен на хвалбата си, беше готов да умре със стиснати зъби. Ала Мечката сдържа другарите си, а най-поривистите отблъсна назад със страшния си юмрук. Когато врявата започна да стихва, Макензи хвърли бърз поглед към Заринска. Гледката бе великолепна. Тя се беше навела напред на снегоходките си, с леко отворени устни и трептящи ноздри, като готова да скочи тигрица. Големите й черни очи бяха впити в съплеменниците й със страх и заплаха. Напрежението й бе толкова голямо, че бе забравила да дишаш. Сякаш се беше вкаменила с

една ръка спазматично притисната към гърдите, а с другата стиснала също тъй силно кучешкия бич. Но щом той я погледна, напрежението изчезна. Мускулите й се отпуснаха, тя дълбоко въздъхна, изправи се и му отвърна с поглед, в който имаше нещо повече от любов.

Тлинг Тинех се опитваше да заговори, но гласът му се губеше в общата глътка. Тогава Макензи направи крачка напред. Лисицата зина и щеше пронизително да изпиши, но Макензи се обърна към него така свирепо, че той уплашено се дръпна назад и потиснатият вик заклокочи в гърлото му. Объркането му бе посрещнато с гръмлив смях, който помогна на другарите му да се успокоят и да се пригответ да слушат.

— Братя! Белият човек, когото пожелахте да наречете Вълк, дойде при вас с благи думи. Той не е като ескимосите и не ви е лъгал. Той дойде като приятел, като човек, който иска да стане ваш брат. Но вашите мъже казаха думата си и вече не е време за сладки приказки. Първо искам да ви кажа, че шаманът има злобен език и че е лъжлив прорицател, че думите, които ви предаде, не са думи на Носителя на огъня. Ушите му са заключени за гласа на Гарвана, той сам изплита коварните измислици и ви прави на глупаци. Той няма никаква сила. Когато колехте и ядяхте кучетата и ви беше тежко на стомаха от нещавената кожа и мокасините; когато умираха старците и стариците, и кърмачетата на пресъхналите, гърди на майките; когато мрак цареше

над земята и вие гинехте, както загива съомгата наесен; да, когато ви мореше глад, измоли ли шаманът сполука за вашите ловци?. Напълни ли шаманът коремите ви с месо? Пак ви казвам:

шаманът няма никаква сила. Ето! Аз го заглинам в лицето!

Макар и да бяха смаяни от това светотатство, никой не се развила. Някои от жените дори се уплашиха, а сред мъжете настъпи подем, сякаш в очакване на някакво чудо. Очите на всички се устремиха към двете главни действуващи лица. Жрецът схвани колко решителен е този миг, почувствува, че властта му се клати, отвори уста за заплахи, но побърза да отстъпи пред яростно настъпващия с вдигнат юмрук и блъскащи очи Макензи. Скръф презрително се изсмя и продължи:

— Е, паднах ли мъртъв! Изпепели ли ме светкавица? Паднаха ли звездите от небето, за да ме смачат? Пфу! Аз свърших с това куче. Сега искам да ви разкажа за моето племе, което е по-могъщо от всички други племена, което властвува във всички страни. Първо ние ловуваме,, както ловувам аз, самички. След това ловуваме на глутници; и най-после, като еленските стада, изпълваме цялата страна. Тези, които прибираме в шатрите си, остават живи; тези,. които не искат да дойдат, измират. Заринска е хубава девойка, снажна и силна, достойна за майка на Вълците. Дори ако аз умра, тя пак ще стане майка на Вълците, защото братята ми са много и ще дойдат по следите на моите кучета. Чуйте закона на Вълка: Който вземе живота на един Вълк, ще плати с живота на десет души от племето си. В много страни са заплащали с тази цена и още в много страни ще я заплащат. Сега ще поговоря с Лисицата и Мечката. Изглежда, те са хвърлили око на тая девойка. Така ли? Вижте: аз я купих! Тлинг Тинех се е опрял на пушката, другите неща, с които я платих, лежат край огъня му. Въпреки това искам да бъда справедлив към младежите. На Лисицата, чийто език е пресъхнал от многото думи, ще дам пет дълги пръчки пресован тютюн. Така устата му ще се навлажни, за да може да вдига повече шум във света. Но на Мечката, с чието познанство се гордея, ще дам одеяла — две, брашно — двадесет чаши, тютюн — два пъти повече, отколкото на Лисицата; а ако прекоси с мене Източните планини, ще му дам пушка, същата, като тая на Тлинг Тинех. Ако не иска добре! Вълка се умори да говори. Но още веднъж ще ви каже

закона: Който вземе живота на един Вълк, ще плати с живота на десет души от племето си.

Макензи се върна на старото си място с усмивка, но душата му беше пълна с тревога. Нощта бе още тъмна. Момичето застана до него и той внимателно го заслуша, докато то му описваше хитростите, към които прибягва Мечката в бой с нож.

Решено беше да се бият. След миг десетки мокасини разширяваха утъпканото пространство около огъня. Много приказки се изприказваха за очевидното поражение на шамана; някои твърдяха, че той не пожелал да покаже силата си, докато други припомняха минали събития и бяха съгласни с Вълка. Мечката застана по средата на бойния кръг с дълъг ловджийски нож, руска изработка, в ръка. Лисицата обърна внимание върху револверите на Макензи, тогава той свали колана си и го препаса на Заринска, в чиито ръце повери и пушката си. Тя поклати глава в знак, че не умеет да стреля — пада ли се случай на една жена да похваща такива скъпоценности!

— Тогава, ако ме заплаши опасност в гърба, извикай силно: „Муъивъапс!!“ Не; така: Муъи5ъап(1!

Той се засмя, когато тя повтори думите му, щипна я по бузата и влезе отново в кръга. Мечката го превъзхождаше не само с дълчината на ръцете и по ръст, но и ножът му беше поне три пръста по-дълъг. Съръф Макензи беше гледал в очите на смели мъже и преди и сега разбра, че срещу него се е изправил истински мъж, обаче блясъкът на светлината по стоманата разпали кръвта му, събуди господствуващия подтик на неговия род.

Отново и отново противникът му го изблъскваше при самия огън или до дълбокия сняг и отново и отново с похватите на опитен боксьор той го изтикаше обратно в средата на кръга. Нито един глас не се обади да поощри Макензи, докато всички настърчаваха противника му с похвали, съвети и предупреждения. Но Макензи само стискаше по-силно зъби, когато ножовете се удряха един о друг, и нанасяше или избягваше удари с хладнокръвие, което се ражда от съзнанието за собствена сила. Отначало той изпитваше състрадание към неприятеля си, но това чувство отстъпи пред първобитния инстинкт за самозапазване, който на свой ред прерасна в жаждата да убива. Десетте хиляди години култура се смыкнаха от гърба му и той се превърна в пещерен жител, който се бие за женската си.

Два пъти той бодна Мечката и остана незасегнат, но на третия път се видя натясно и за да се спаси, трябваше да хване противника си и всеки от тях със свободната си ръка стисна въоръжената ръка на другия. Едва тогава Макензи си даде сметка

МуъизъаПсП (англ.). Съпруже мой! 5. пр.

за огромната сила на противника си. Мускулите му се свиха болезнено в топки, жилите и сухожилията заплашваха да се пръснат от напрежение, а руската стомана се приближаваше все повече и повече. Той се опита да се откъсне, но само загуби от това. Облечените с кожи хора стесниха кръга, сигурни в поражението му и нетърпеливи да видят решаващия удар. Но Макензи използува похватата на борците, люшна се малко настрана и удари противника си с главата. Мечката неволно се наведе назад и загуби равновесие. В същия миг Макензи съвсем се откопчи, хвърли се напред с цялата си тежест и запрати Мечката през кръга направо в дълбокия сняг. Индианецът се измъкна оттам и се втурна обратно.

— О, съпруже мой! — звънна гласът на Заринска, треперещ от уплаха.

Бръмна отпусната тетива на лък, но Макензи се притисна До земята и стрелата с костен връх мина над него и се заби в гърдите на Мечката, който залитна и се строполи върху приклекналия си враг. В следващия миг Макензи беше пак на крака. Мечката лежеше, без да се помръдне, но оттатък огъня шаманът се целеше с втора стрела.

Макензи подхвърли ножа си във въздуха и го хвана за върха. Острието заблестя, когато ножът полетя над огъня. Той се заби до дръжката в гърлото на шамана и старецът падна по лице върху горящите главни.

Щрак, щрак! — Лисицата беше изтръгнал пушката от Тлинг Тинех и напразно се мъчеше да я напълни. Но когато чу смеха на Макензи, я изпусна.

— Е, Лисицата още не умеет да борави с тая играчка? Той е още жена. Ела тука! Донеси я да ти покажа как става тая работа!

Лисицата се колебаеше.

— Ела тука, ти казвам!

Лисицата се дотътри като бито псе.

— Така... и така. Ето как трябва. — Патронът се Плъзна в патронника, спусъкът изщрака и Макензи вдигна пушката.

— Лисицата каза, че велики дела щели да се извършат тая нощ, и каза самата истина. Велики дела се извършиха, но най-малки между тях бяха делата на Лисицата. Още ли се кани той да заведе

Заринска в своята шатра? Иска ли му се да стъпи на пъртината, проправена вече от шамана и Мечката?

— Не!

— Добре! — Макензи презрително се извърна и издърпа ножа си от гърлото на жреца. — Иска ли го някой от другите младежи? Ако има такива, Вълка ще се бие с по двама, по трима, докато не остане нито един. Няма ли? Добре! Тлинг Тинех, давам ти пушката за втори път. Ако в бъдните дни ти се отвори път към Юкон, да знаеш, че за тебе винаги има място и много храна край огъня на Вълка. Нощта вече преминава в ден. Аз си тръгвам, но може Да дойда пак. И за последен път ви казвам:

помнете закона на Вълка!

В техните очи той беше свръхестествено същество, когато отново се приближи към Заринска. Тя зае мястото си пред впряга и кучетата потеглиха. След няколко мига те бяха погълнати от призрачната гора. Макензи ги изчака да се скрият, след това стъпи на снегоходките си, за да ги последва.

— Да не е забравил Вълка за петте дълги пръчки тютюн?

Макензи ядосано се обърна към Лисицата, но изведнъж го досмеша.

— Ще ти дам само една къса пръчка.

— Както Вълка сметне за добре — покорно отговори Лисицата и протегна ръка.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.